

5

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. Μουσ. X 15/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

5-12-69/8-1-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις). Παιδαγωγικόν
(παλαιότερον ὄνομα : ...), Ἑπαρχίας . Αἰ. ν. α. α. α.,
Νομοῦ ... Χ. α. λ. κ. ι. δ. ι. κ. η. ς.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Κωνσταντίνος
Παπαδόπουλου. ἐπάγγελμα Αἰ. δ. α. β. α. γ. ο. ς.
Ταχυδρομική διεύθυνσις Παιδαγωγικόν - Χαλκίδις
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. 2. 2. κ. αἱ 4. μ. ἡνες
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *οἱ μὲν τοῖς μὲν ἀσχολοῦνται εἰς ἑκάστην εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναί*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δέν... ἐπὶ ἑρξον. μεγάλα κτήματα γαιοκ. κτητόνων καὶ μοναστηρίων

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Ναί*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Ἀπὸ τῶν 1908 καὶ ἐν τῷ 1909 ἐργάζονται οἱ νέοι ὡς ἐργάται εἰς τὰ μεταλλεῖα Καϊσαρίας*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .. *Ναί* .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Δέν ἐπὶ ἑρξον ὡς τεχνῖται, κτίσται κ.λπ.*

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων)

- 2) Πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..

Διαπρώτων χρονῶν ἐγένετο χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων τὸ ἔτος 1925
ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον χρησιμοποιεῖται εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτος 1932

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύπου αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐξ ἑνὸς σιδηροῦν ἀρότρου μονόφτερου.

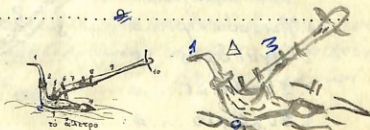
Εἰσελάττω κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτω τὸ μονόφτερον.
Ὅσον ἐπικινδύνουν ἀπὸ κτηνίαν γυμνασίου (θεοφάνη)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Ἀλ. ἐρ. χεῖρα..... 7..... 10.....

2. Κοχάτσα βου. ἀλ. τριβ. ἢ ἡ' ὀ. χι. δρος.....

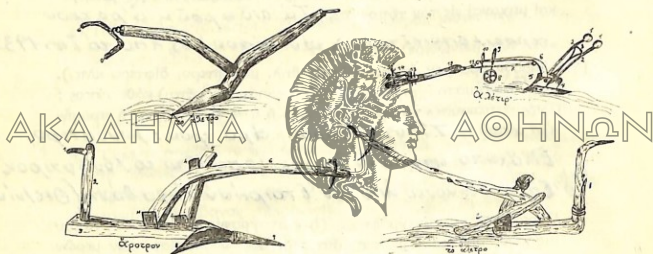
3. Σ. τα β. ὀ. ρι θ..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) Ἀπὸ τοῦ 1952.

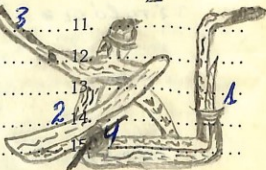
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Ἀπὸ τοῦ 1958.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Ἡρό. τ. 1. 19. 5. 8*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. *Ἡρό. τ. 1. 19. 5. 4*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Κατεσκευάσθη τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. οἱ 2. 1). Γρηγόριος Κοραχιδιάνης 2). Ἀθαν. Ζεϊνός. 3). Βαβίλειος Κατεϊράς. 4). Ἀνδρέας Παπαθανασίου. καὶ 5). Δημήτριος Ζώβιτας.*
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀγέτρον...	6.		11.
2. Ὀγκιστρος...	7.		12.
3. Σταβίρι...	8.		13.
4. Ξυλόφιον...	9.		14.
5.	10.		15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο...
... χωραφῶν...

ὑνί

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... Τὸ σχῆμα τῆς
... ἀρότρου ἦτο...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

... ἦτο...
... ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ
ἀρότρου ἐχρησιμοποιήθησαν 1) τὸ σκεπάρνι,
2) πρίονι, 3) ἀρίδι, 4) ἀρνάρι καὶ
5) ξυλοφάι.

πρίονι

ἀρίδι

ρινί ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... α) βόες... β) ἵππος καὶ ἡμίονοι ἀπὸ τοῦ 1920
- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; α) 2 βόδια... β) 1 ἄλογος καὶ 2 ἄλογα...

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Διὰ τοῦ ζευγαρίσματος μὲ δύο βόδια ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

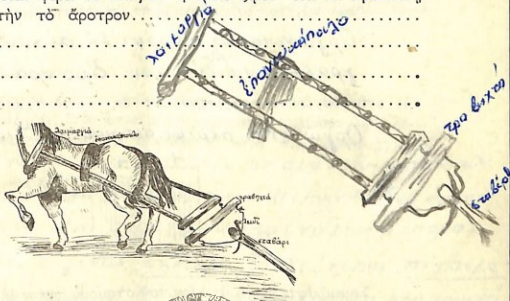
ἀντρίδι... εἰς αὐτὸν τὰ ἀρότρα... διὰ τοῦ ἄροτρον... διὰ τοῦ ὄργωματος...

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ἀπὸ τοῦ 1920.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Ἡ ζεύξις τοῦ ζώου εἰς τὸ ἄροτρον γίνεται ἀπὸ τοῦ ἄροτρον ἐξ ἑνὸς ἐναντὶ τοῦ ἄλλου.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναῖκα, 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. *Παλαιό τερον ὥργωνεν ὁ ἄνδρας (α' ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ) ἢ τὰ παιδ' ἡ,*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Βοδιό. τὸν βοδιό, δένετε τὴν*
ἑλκὲς καὶ τὴν αἰκιδίαν. καὶ ἐπὶ τὸν βοδιό. καὶ ἐπὶ τὴν
δυσκὶ δένετε τὸν ἀρότρον. καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον.
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον.*
τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον. καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον.
γίνεται. καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον. καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον.
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *ὅταν τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον. καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον.*
καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον. καὶ τὸν βοδιό. καὶ τὸν ἀρότρον.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . *Εἰς τὰ ὀργώματα (σπορὰς) καθόλου*
καὶ καθόλου.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Αἰολ. π.χ.μ. ἐπορδ.ν. Δημητριακῶν
ρίκονται. ^{ὡς δὲ γίνονται} 3 ὀργώματα. Ἐκατὸν χειμῶνα. Ἐν ἄρχῃς ἀνοίξεως καὶ ἓνα. ὅταν πρὸς αἰται νὰ ρίξη ἡ ἐσπορά. Τὰ πρῶταν λέγεται. ἐκίδημο. τὰ δεύτερον. πέρσιμα
εταυρωτά. καὶ τὸ τρίτον ξαναπέρσιμα εταυρωτά.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Διὰ τὸ ἐν τῷ πνεύματι καὶ ἐν τῇ ἀλήθειᾳ γίνονται τὰ
ἔργα ὁρμήματα καὶ καρπὸς τοῦ ἁγίου πνεύματος περὶ ὅδου.

- 3) 'Επὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Πρέπει να ἀφαιρῇ εἰς ἀγροκόπανον τὸ χωρὶς ἐπὶ
2 ἔτη -

- 4) Πόσα όργανάματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, άραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποίαν έποχήν; *Διά τ. είδος καλλιέργειας γίνονται 3 όργανα κατά την χρονική περίοδο που αντιστοιχεί στην καλλιέργεια*
- 5) Ποία έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σπόράν. π.χ. *τ. δισάκι* εις αυτό περιέχεται ό σπόρος και έξ αυτού λαμβανόμενος διασκορπίζεται επί του έδάφους; *... κατά την έποχήν*

ἀρχὴ τοῦ ποιῆσαι τοὺς δυνάμει (κτλ. οὐ βῶς). εἰς αὐτὸν περι-
έχεται ὁ ὁσῶρος καὶ ἴς αὐτοῦ λαμβανόμενος ὁ σῶμα
πῶς ἔστιν ἐκ τῶν ἐδῶν σου.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

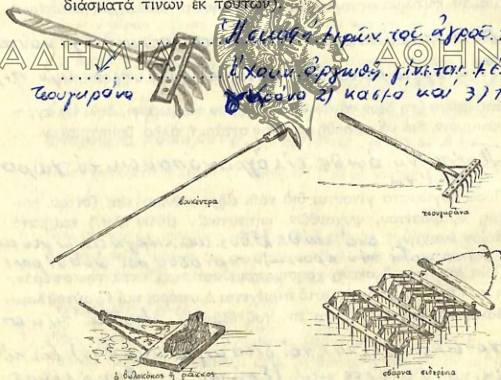
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Κοδάριζονται..τω..*

ῤετρό, τὰ ποδάρι καὶ τὰ ἐνὶ κοτῇ ῤυθρατρίαιν ἀπὸ τῶ χῶτος, τὰ χόρτα κ.κ. κ.ε. ἕνα κοφτερό ὕρκανο πού εἶναι τοποθετημένο ἐντὶ θυρῆν τῆς βουκέντρος -

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μετὰ τὰ ὕρκα δὲν γίνετα*
...Μ. ἐβοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ.....

- 3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μετὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ γίνετα κ.ε. 1) τῶν ὕρκα 2) καὶ 3) τῶν τσαπί.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ρ.Α. ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΕΣ ΔΥΝΑΤΕΙΣ ΤΩ
 ΜΗΤΡΩ. ΤΡΑΧΕΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ... ΔΥΝΑΤΕΙΣ... ΜΗΤΡΩ.

ΜΗΤΡΩ. ΓΡΑΦ. ΕΠΙΣΤ. ΚΑΙ... Δ. ΚΟΒΡΟΣ... ΚΑΙ Υ. Τ. ΒΕΛΙΟ

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τὸν. γε. φο. λό. τιν. πόν. βοη. δοῦν. ἐς. τὴν. ὅ. ρ. μα. τὰ
κ. λ. η. π. ἡ. σ. α. ἰ. μ. ρ. γ. κ. ἰ. σ. του. ἐ. λ. α. ὁ. ἡ. γ. κ. α. ἰ. α. ἰ. τ. ὁ. ἰ.
του.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδος. διὰ τὴν ἐπορὰν τῶν δασείων παρακινεῖται
τοῦ ποσειδωνίου. χιμρόβια. ἡ ἐπορὰ τοῦ φαιδίου
γίνεται ἐν αὐτῇ. οἰζοφύτρα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διό. τὰς τροφᾶς τῶν*

ἡμῶν. ἐπαγαγερχοῦντο. τὰ ξερικά. κυρὰ ὄφιο. Παλαιό-
περαν. ἔπεραν. ρόβη. Τώρα. σπέρναν. τριφύλλι.

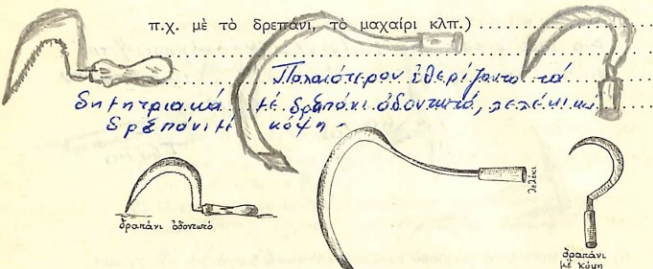
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραχιῆς)
καὶ ἄλλως. *Πρὸ τοῦ 1920 τὰ χιμῆλα ἐφυτεύοντο*

Ε.Γ.Σ. αλλά και α. Σώματα που γυρεύονται από τόν Έθνον
πρόσον.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακὰ.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 Πλασιότερον ἐθερίσαντο τὰ
 δρεπάνια καὶ τὰ δρεπάνια ὀδοντωτά, σχεδιάσας
 δρεπάνι με κόψη

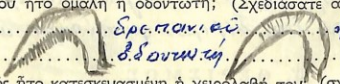
Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει τὰ ὀδοντωτά δρεπάνια,
 καὶ λεκέλι καὶ τὰ δρεπάνια με κόψη, ἀλλὰ τὸ μόνον
 ἐν τῇ παλαιᾷ ἀνέκτασιν, ὅπου εἶναι ἀνέκταται τὰ δρεπάνια
 καὶ τὰ μαχαίρια.

- 2) Μὲ δρεπάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Ὁ τριφύλλι
 θερίζεται με τὴν κόβαν. Ἡ κόβαν με τὸ χεῖρι.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἢ το ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). Ἡ λεπίς καὶ
 δρεπάνι καὶ ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (Σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
 Ἡ χειρολαβή του ἦτο ξύλινη. Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς
 ἦτο μετὰ δρεπανιοῦ.

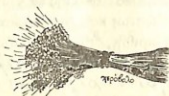

- 5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τὰ θρι.ε.π.κ. ἐργαζ. κ. κατεσκευάζοντο ἀπὸ... αὐτοῦ... Χαλκιδάδες...*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦτο παλαιότερον ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας δι' ἐκριζώσεως καὶ τῆς ρόβης...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Σῖτος: 1. βρώμη: 0,40-0,80-1.10-1.20-1.30-1.40-1.50-1.60-1.70-1.80-1.90-2.00-2.10-2.20-2.30-2.40-2.50-2.60-2.70-2.80-2.90-3.00-3.10-3.20-3.30-3.40-3.50-3.60-3.70-3.80-3.90-4.00-4.10-4.20-4.30-4.40-4.50-4.60-4.70-4.80-4.90-5.00-5.10-5.20-5.30-5.40-5.50-5.60-5.70-5.80-5.90-6.00-6.10-6.20-6.30-6.40-6.50-6.60-6.70-6.80-6.90-7.00-7.10-7.20-7.30-7.40-7.50-7.60-7.70-7.80-7.90-8.00-8.10-8.20-8.30-8.40-8.50-8.60-8.70-8.80-8.90-9.00-9.10-9.20-9.30-9.40-9.50-9.60-9.70-9.80-9.90-10.00-10.10-10.20-10.30-10.40-10.50-10.60-10.70-10.80-10.90-11.00-11.10-11.20-11.30-11.40-11.50-11.60-11.70-11.80-11.90-12.00-12.10-12.20-12.30-12.40-12.50-12.60-12.70-12.80-12.90-13.00-13.10-13.20-13.30-13.40-13.50-13.60-13.70-13.80-13.90-14.00-14.10-14.20-14.30-14.40-14.50-14.60-14.70-14.80-14.90-15.00-15.10-15.20-15.30-15.40-15.50-15.60-15.70-15.80-15.90-16.00-16.10-16.20-16.30-16.40-16.50-16.60-16.70-16.80-16.90-17.00-17.10-17.20-17.30-17.40-17.50-17.60-17.70-17.80-17.90-18.00-18.10-18.20-18.30-18.40-18.50-18.60-18.70-18.80-18.90-19.00-19.10-19.20-19.30-19.40-19.50-19.60-19.70-19.80-19.90-20.00-20.10-20.20-20.30-20.40-20.50-20.60-20.70-20.80-20.90-21.00-21.10-21.20-21.30-21.40-21.50-21.60-21.70-21.80-21.90-22.00-22.10-22.20-22.30-22.40-22.50-22.60-22.70-22.80-22.90-23.00-23.10-23.20-23.30-23.40-23.50-23.60-23.70-23.80-23.90-24.00-24.10-24.20-24.30-24.40-24.50-24.60-24.70-24.80-24.90-25.00-25.10-25.20-25.30-25.40-25.50-25.60-25.70-25.80-25.90-26.00-26.10-26.20-26.30-26.40-26.50-26.60-26.70-26.80-26.90-27.00-27.10-27.20-27.30-27.40-27.50-27.60-27.70-27.80-27.90-28.00-28.10-28.20-28.30-28.40-28.50-28.60-28.70-28.80-28.90-29.00-29.10-29.20-29.30-29.40-29.50-29.60-29.70-29.80-29.90-30.00-30.10-30.20-30.30-30.40-30.50-30.60-30.70-30.80-30.90-31.00-31.10-31.20-31.30-31.40-31.50-31.60-31.70-31.80-31.90-32.00-32.10-32.20-32.30-32.40-32.50-32.60-32.70-32.80-32.90-33.00-33.10-33.20-33.30-33.40-33.50-33.60-33.70-33.80-33.90-34.00-34.10-34.20-34.30-34.40-34.50-34.60-34.70-34.80-34.90-35.00-35.10-35.20-35.30-35.40-35.50-35.60-35.70-35.80-35.90-36.00-36.10-36.20-36.30-36.40-36.50-36.60-36.70-36.80-36.90-37.00-37.10-37.20-37.30-37.40-37.50-37.60-37.70-37.80-37.90-38.00-38.10-38.20-38.30-38.40-38.50-38.60-38.70-38.80-38.90-39.00-39.10-39.20-39.30-39.40-39.50-39.60-39.70-39.80-39.90-40.00-40.10-40.20-40.30-40.40-40.50-40.60-40.70-40.80-40.90-41.00-41.10-41.20-41.30-41.40-41.50-41.60-41.70-41.80-41.90-42.00-42.10-42.20-42.30-42.40-42.50-42.60-42.70-42.80-42.90-43.00-43.10-43.20-43.30-43.40-43.50-43.60-43.70-43.80-43.90-44.00-44.10-44.20-44.30-44.40-44.50-44.60-44.70-44.80-44.90-45.00-45.10-45.20-45.30-45.40-45.50-45.60-45.70-45.80-45.90-46.00-46.10-46.20-46.30-46.40-46.50-46.60-46.70-46.80-46.90-47.00-47.10-47.20-47.30-47.40-47.50-47.60-47.70-47.80-47.90-48.00-48.10-48.20-48.30-48.40-48.50-48.60-48.70-48.80-48.90-49.00-49.10-49.20-49.30-49.40-49.50-49.60-49.70-49.80-49.90-50.00-50.10-50.20-50.30-50.40-50.50-50.60-50.70-50.80-50.90-51.00-51.10-51.20-51.30-51.40-51.50-51.60-51.70-51.80-51.90-52.00-52.10-52.20-52.30-52.40-52.50-52.60-52.70-52.80-52.90-53.00-53.10-53.20-53.30-53.40-53.50-53.60-53.70-53.80-53.90-54.00-54.10-54.20-54.30-54.40-54.50-54.60-54.70-54.80-54.90-55.00-55.10-55.20-55.30-55.40-55.50-55.60-55.70-55.80-55.90-56.00-56.10-56.20-56.30-56.40-56.50-56.60-56.70-56.80-56.90-57.00-57.10-57.20-57.30-57.40-57.50-57.60-57.70-57.80-57.90-58.00-58.10-58.20-58.30-58.40-58.50-58.60-58.70-58.80-58.90-59.00-59.10-59.20-59.30-59.40-59.50-59.60-59.70-59.80-59.90-60.00-60.10-60.20-60.30-60.40-60.50-60.60-60.70-60.80-60.90-61.00-61.10-61.20-61.30-61.40-61.50-61.60-61.70-61.80-61.90-62.00-62.10-62.20-62.30-62.40-62.50-62.60-62.70-62.80-62.90-63.00-63.10-63.20-63.30-63.40-63.50-63.60-63.70-63.80-63.90-64.00-64.10-64.20-64.30-64.40-64.50-64.60-64.70-64.80-64.90-65.00-65.10-65.20-65.30-65.40-65.50-65.60-65.70-65.80-65.90-66.00-66.10-66.20-66.30-66.40-66.50-66.60-66.70-66.80-66.90-67.00-67.10-67.20-67.30-67.40-67.50-67.60-67.70-67.80-67.90-68.00-68.10-68.20-68.30-68.40-68.50-68.60-68.70-68.80-68.90-69.00-69.10-69.20-69.30-69.40-69.50-69.60-69.70-69.80-69.90-70.00-70.10-70.20-70.30-70.40-70.50-70.60-70.70-70.80-70.90-71.00-71.10-71.20-71.30-71.40-71.50-71.60-71.70-71.80-71.90-72.00-72.10-72.20-72.30-72.40-72.50-72.60-72.70-72.80-72.90-73.00-73.10-73.20-73.30-73.40-73.50-73.60-73.70-73.80-73.90-74.00-74.10-74.20-74.30-74.40-74.50-74.60-74.70-74.80-74.90-75.00-75.10-75.20-75.30-75.40-75.50-75.60-75.70-75.80-75.90-76.00-76.10-76.20-76.30-76.40-76.50-76.60-76.70-76.80-76.90-77.00-77.10-77.20-77.30-77.40-77.50-77.60-77.70-77.80-77.90-78.00-78.10-78.20-78.30-78.40-78.50-78.60-78.70-78.80-78.90-79.00-79.10-79.20-79.30-79.40-79.50-79.60-79.70-79.80-79.90-80.00-80.10-80.20-80.30-80.40-80.50-80.60-80.70-80.80-80.90-81.00-81.10-81.20-81.30-81.40-81.50-81.60-81.70-81.80-81.90-82.00-82.10-82.20-82.30-82.40-82.50-82.60-82.70-82.80-82.90-83.00-83.10-83.20-83.30-83.40-83.50-83.60-83.70-83.80-83.90-84.00-84.10-84.20-84.30-84.40-84.50-84.60-84.70-84.80-84.90-85.00-85.10-85.20-85.30-85.40-85.50-85.60-85.70-85.80-85.90-86.00-86.10-86.20-86.30-86.40-86.50-86.60-86.70-86.80-86.90-87.00-87.10-87.20-87.30-87.40-87.50-87.60-87.70-87.80-87.90-88.00-88.10-88.20-88.30-88.40-88.50-88.60-88.70-88.80-88.90-89.00-89.10-89.20-89.30-89.40-89.50-89.60-89.70-89.80-89.90-90.00-90.10-90.20-90.30-90.40-90.50-90.60-90.70-90.80-90.90-91.00-91.10-91.20-91.30-91.40-91.50-91.60-91.70-91.80-91.90-92.00-92.10-92.20-92.30-92.40-92.50-92.60-92.70-92.80-92.90-93.00-93.10-93.20-93.30-93.40-93.50-93.60-93.70-93.80-93.90-94.00-94.10-94.20-94.30-94.40-94.50-94.60-94.70-94.80-94.90-95.00-95.10-95.20-95.30-95.40-95.50-95.60-95.70-95.80-95.90-96.00-96.10-96.20-96.30-96.40-96.50-96.60-96.70-96.80-96.90-97.00-97.10-97.20-97.30-97.40-97.50-97.60-97.70-97.80-97.90-98.00-98.10-98.20-98.30-98.40-98.50-98.60-98.70-98.80-98.90-99.00-99.10-99.20-99.30-99.40-99.50-99.60-99.70-99.80-99.90-100.00-100.10-100.20-100.30-100.40-100.50-100.60-100.70-100.80-100.90-101.00-101.10-101.20-101.30-101.40-101.50-101.60-101.70-101.80-101.90-102.00-102.10-102.20-102.30-102.40-102.50-102.60-102.70-102.80-102.90-103.00-103.10-103.20-103.30-103.40-103.50-103.60-103.70-103.80-103.90-104.00-104.10-104.20-104.30-104.40-104.50-104.60-104.70-104.80-104.90-105.00-105.10-105.20-105.30-105.40-105.50-105.60-105.70-105.80-105.90-106.00-106.10-106.20-106.30-106.40-106.50-106.60-106.70-106.80-106.90-107.00-107.10-107.20-107.30-107.40-107.50-107.60-107.70-107.80-107.90-108.00-108.10-108.20-108.30-108.40-108.50-108.60-108.70-108.80-108.90-109.00-109.10-109.20-109.30-109.40-109.50-109.60-109.70-109.80-109.90-110.00-110.10-110.20-110.30-110.40-110.50-110.60-110.70-110.80-110.90-111.00-111.10-111.20-111.30-111.40-111.50-111.60-111.70-111.80-111.90-112.00-112.10-112.20-112.30-112.40-112.50-112.60-112.70-112.80-112.90-113.00-113.10-113.20-113.30-113.40-113.50-113.60-113.70-113.80-113.90-114.00-114.10-114.20-114.30-114.40-114.50-114.60-114.70-114.80-114.90-115.00-115.10-115.20-115.30-115.40-115.50-115.60-115.70-115.80-115.90-116.00-116.10-116.20-116.30-116.40-116.50-116.60-116.70-116.80-116.90-117.00-117.10-117.20-117.30-117.40-117.50-117.60-117.70-117.80-117.90-118.00-118.10-118.20-118.30-118.40-118.50-118.60-118.70-118.80-118.90-119.00-119.10-119.20-119.30-119.40-119.50-119.60-119.70-119.80-119.90-120.00-120.10-120.20-120.30-120.40-120.50-120.60-120.70-120.80-120.90-121.00-121.10-121.20-121.30-121.40-121.50-121.60-121.70-121.80-121.90-122.00-122.10-122.20-122.30-122.40-122.50-122.60-122.70-122.80-122.90-123.00-123.10-123.20-123.30-123.40-123.50-123.60-123.70-123.80-123.90-124.00-124.10-124.20-124.30-124.40-124.50-124.60-124.70-124.80-124.90-125.00-125.10-125.20-125.30-125.40-125.50-125.60-125.70-125.80-125.90-126.00-126.10-126.20-126.30-126.40-126.50-126.60-126.70-126.80-126.90-127.00-127.10-127.20-127.30-127.40-127.50-127.60-127.70-127.80-127.90-128.00-128.10-128.20-128.30-128.40-128.50-128.60-128.70-128.80-128.90-129.00-129.10-129.20-129.30-129.40-129.50-129.60-129.70-129.80-129.90-130.00-130.10-130.20-130.30-130.40-130.50-130.60-130.70-130.80-130.90-131.00-131.10-131.20-131.30-131.40-131.50-131.60-131.70-131.80-131.90-132.00-132.10-132.20-132.30-132.40-132.50-132.60-132.70-132.80-132.90-133.00-133.10-133.20-133.30-133.40-133.50-133.60-133.70-133.80-133.90-134.00-134.10-134.20-134.30-134.40-134.50-134.60-134.70-134.80-134.90-135.00-135.10-135.20-135.30-135.40-135.50-135.60-135.70-135.80-135.90-136.00-136.10-136.20-136.30-136.40-136.50-136.60-136.70-136.80-136.90-137.00-137.10-137.20-137.30-137.40-137.50-137.60-137.70-137.80-137.90-138.00-138.10-138.20-138.30-138.40-138.50-138.60-138.70-138.80-138.90-139.00-139.10-139.20-139.30-139.40-139.50-139.60-139.70-139.80-139.90-140.00-140.10-140.20-140.30-140.40-140.50-140.60-140.70-140.80-140.90-141.00-141.10-141.20-141.30-141.40-141.50-141.60-141.70-141.80-141.90-142.00-142.10-142.20-142.30-142.40-142.50-142.60-142.70-142.80-142.90-143.00-143.10-143.20-143.30-143.40-143.50-143.60-143.70-143.80-143.90-144.00-144.10-144.20-144.30-144.40-144.50-144.60-144.70-144.80-144.90-145.00-145.10-145.20-145.30-145.40-145.50-145.60-145.70-145.80-145.90-146.00-146.10-146.20-146.30-146.40-146.50-146.60-146.70-146.80-146.90-147.00-147.10-147.20-147.30-147.40-147.50-147.60-147.70-147.80-147.90-148.00-148.10-148.20-148.30-148.40-148.50-148.60-148.70-148.80-148.90-149.00-149.10-149.20-149.30-149.40-149.50-149.60-149.70-149.80-149.90-150.00-150.10-150.20-150.30-150.40-150.50-150.60-150.70-150.80-150.90-151.00-151.10-151.20-151.30-151.40-151.50-151.60-151.70-151.80-151.90-152.00-152.10-152.20-152.30-152.40-152.50-152.60-152.70-152.80-152.90-153.00-153.10-153.20-153.30-153.40-153.50-153.60-153.70-153.80-153.90-154.00-154.10-154.20-154.30-154.40-154.50-154.60-154.70-154.80-154.90-155.00-155.10-155.20-155.30-155.40-155.50-155.60-155.70-155.80-155.90-156.00-156.10-156.20-156.30-156.40-156.50-156.60-156.70-156.80-156.90-157.00-157.10-157.20-157.30-157.40-157.50-157.60-157.70-157.80-157.90-158.00-158.10-158.20-158.30-158.40-158.50-158.60-158.70-158.80-158.90-159.00-159.10-159.20-159.30-159.40-159.50-159.60-159.70-159.80-159.90-160.00-160.10-160.20-160.30-160.40-160.50-160.60-160.70-160.80-160.90-161.00-161.10-161.20-161.30-161.40-161.50-161.60-161.70-161.80-161.90-162.00-162.10-162.20-162.30-162.40-162.50-162.60-162.70-162.80-162.90-163.00-163.10-163.20-163.30-163.40-163.50-163.60-163.70-163.80-163.90-164.00-164.10-164.20-164.30-164.40-164.50-164.60-164.70-164.80-164.90-165.00-165.10-165.20-165.30-165.40-165.50-165.60-165.70-165.80-165.90-166.00-166.10-166.20-166.30-166.40-166.50-166.60-166.70-166.80-166.90-167.00-167.10-167.20-167.30-167.40-167.50-167.60-167.70-167.80-167.90-168.00-168.10-168.20-168.30-168.40-168.50-168.60-168.70-168.80-168.90-169.00-169.10-169.20-169.30-169.40-169.50-169.60-169.70-169.80-169.90-170.00-170.10-170.20-170.30-170.40-170.50-170.60-170.70-170.80-170.90-171.00-171.10-171.20-171.30-171.40-171.50-171.60-171.70-171.80-171.90-172.00-172.10-172.20-172.30-172.40-172.50-172.60-172.70-172.80-172.90-173.00-173.10-173.20-173.30-173.40-173.50-173.60-173.70-173.80-173.90-174.00-174.10-174.20-174.30-174.40-174.50-174.60-174.70-174.80-174.90-175.00-175.10-175.20-175.30-175.40-175.50-175.60-175.70-175.80-175.90-176.00-176.10-176.20-176.30-176.40-176.50-176.60-176.70-176.80-176.90-177.00-177.10-177.20-177.30-177.40-177.50-177.60-177.70-177.80-177.90-178.00-178.10-178.20-178.30-178.40-178.50-178.60-178.70-178.80-178.90-179.00-179.10-179.20-179.30-179.40-179.50-179.60-179.70-179.80-179.90-180.00-180.10-180.20-180.30-180.40-180.50-180.60-180.70-180.80-180.90-181.00-181.10-181.20-181.30-181.40-181.50-181.60-181.70-181.80-181.90-182.00-182.10-182.20-182.30-182.40-182.50-182.60-182.70-182.80-182.90-183.00-183.10-183.20-183.30-183.40-183.50-183.60-183.70-183.80-183.90-184.00-184.10-184.20-184.30-184.40-184.50-184.60-184.70-184.80-184.90-185.00-*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *Τὰ τοποθετούμενα μαζί δάγματα . Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές . ἢ χερσὶ ἐξ*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἐ. θέρειχον . ἄνδρες
 καὶ γυναῖκες . Δέν . ὑπῆρχον . θερισταί , οἱ
 ἐποῦτοι . ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι . εἰς
 τὸν θερίσαν*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐκκοπῆς) . Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Ἐ. θέρειχον . τῶν οἱ ἰδιουκτηῖαι , τὰ
 χερσὶν αὐτῶν . καὶ*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *καὶ αὐτοὶ θερι-
 στῶν οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἔφερον τὰ
 πηλατήρια . Ἐπίσης κατὰ τὴν ἐκκέρειν τῆς
 ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν ἔβασαν εἰς τὴν
 μέσην τοῦ σώματος των . Ἰωάν. 1
 πονῇ ἡ μέση των -*

- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .. Δέ ν.

ἑδίδτε το καὶ δὲν δίδεται προβοχὲ ὡς πρὸς.

καὶ ἡ πόλις αὐτὴ ἐβόησεν ὡς ἡ πόλις Αἰνὸς καὶ οὐκ ἔσται
ἐν ἀρχῇ οὐδ' ἐσχάτῳ. Τὴν Κυρίαν δὲ ἔδοξε
Ἐπισκοποῦναι (ἢ τοσούτου) κατὰ τοῦ θεοῦ ἐκείνου.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἡ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ

τραγούδια ; Καταγράψατε αυτά. *ΤΡΟΦΟΝ. ΔΟΥ. ΘΑΝ. 3.*

καὶ ὡς τὰς ἀλλοτ^ηρας ἀνοιξίς, καὶ ὡς τὸ κοίλο καὶ ἐπὶ

Καὶ οὕτως μαρτυρεῖ ὁ Θεὸς ἐν τῷ καὶ τὸ που καὶ λαλοῦμε

Λάλησε μοι: Ε. Λάλησε, τ. 1745. γαλόςας πρώτο

καί τή λαχάρι παρόκαρο παρόνον σόν ωόει.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ή άλλο τι

ἔθιμον. Ἐργοναυ. ἐκὸς πια. λαοῖνο. ἀερος. τος

χωρησιον εν ο. λιμνο. μετατι. θηροιστε ον'

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

πορτὸ τὰ δευτέρω πρὸς τὸ ἴσον τοῦ

ΠΙΟ ΣΑΦΕΡΟΙΣ ΟΥΔΕ ΠΛΗΡΟΙΣ ΠΑΡΕΜΟΥΝ ΤΑΙΣ

1110. ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ. Α. ΣΥΝΟΛΟ. Ε. ΣΥΝΟΛΟ. ΠΛΕΥΡΑΝ. 70. 27.

την ὁμοίαν τὴν ποιεῖται εἰς τοὺς τοίχους

δέν. κορυφαία.....

.....

τιμον (δεμάτισμα) τῶν σταχυῶν.

Πότε λήγει η διαδικασία; Πότε η διαδικασία τελειώνει; Σ' αυτό το σημείο, η διαδικασία τελειώνει.

Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων

σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέ-

ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς

ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;... *Μετὰ τὴν ξήρανσιν*

καὶ ὕστερα ἀπὸ 4-5 εἰς, ἐγένετο ἡ

Σελ. 1

ΔΕΥΤΕΡΟΠΟΙ. Η. 6.15, Δ. 1.9.71. ΔΙ. Γ. Π. Χ. Υ. Ε. Σ. ΕΠΡΑΓΜΕ

κο' ἐμ' ἔχον· εἰς πόν· ἤλιον· πρὸς Σήρον· ἐκιν·

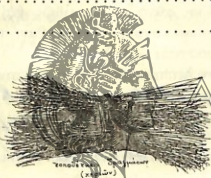
U.S. Forest Service, Dept. of Agriculture, Washington, D.C.

— 15 —

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τοὺς στάχους τοὺς ἔδεσαν οἱ
 ἄνδρες. Τοὺς μετέφερον καὶ τοὺς
 παρέδιδον ὡς ἀγκυλίες αἰγυμναί-
 κες καὶ τὰ παιδιὰ ἔδεσαν τοὺς δὲ δῖος
 ἦν Ἰδία καὶ ἡχοκίαν, τὴν τὰ χερία.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν
 ἰδίαν θέσιν καὶ εἰς στάδιον ἐκείνους πρὸς τὰ ἐστία
 νη, διὰ τὴν ἀρίστην καὶ ὡς τερερ μετεφέροντο
 ἐκ τῶν ἡλίων καὶ ἐκ τῶν ὡς ἀρίστην καὶ ἐκ τῶν
 ὡς ἀγροῦ, ἐκ τῶν συνεκentrώνοντο πρὸς τὴν
 ἐκ τῶν, ἐκ τῶν καὶ τῶν θυρωνίης -

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἡ καλλιέργεια
τῆς πατάρας. ἤρξιθεν εἰς τὸν πόπον μας. Ἡ δὲ
τὸ 1908. Ἡ σπορά ἢ τὸ φύτεμα τῆς πατάρας
γίνεται πρὸς Μάρτιον.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες τὰ σχετικὰ σχέδια αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

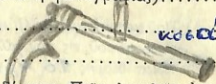
3
 ἡ. εἰς γὰρ τὸν γὰρ ἵ
 γὰρ ἵ. εἰς τὸν γὰρ ἵ. εἰς τὸν γὰρ ἵ.
 καὶ ἵ. εἰς τὸν γὰρ ἵ. εἰς τὸν γὰρ ἵ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Έσυνθίστο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρά χόρτα (π.χ. σενόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. ῥ.ε.ν.κ.ν.δ.ί.φ.ε.ω.παλαιό-τερον. ἢ. διατροφή. τῶν. ζῴων. κατὰ. τὸν. χειμῶνα. με. σενόν.
ἔχουν. ἀρρολί. βαδ. καὶ. ἄλλαις. ἐκεί. ταν. με. τὴν. κοπή.
Ἄρνηται. καὶ. διεφ. μέ. να. ἐπὶ. αἰ. βά. δι. ἐπὶ. 2-3. ἡμέρ. μο.
νά. ὁ. στέρ. μέ. οὐν. καὶ. πιν. καὶ. ἔ. μα. κα. δ. ε. ἄ. για. καὶ. τὰ.
με. τέ. πε. ρου. ἐν. τοῖς. ἀποθ. κ. οῖς.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάγος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.α.)? *Ἐθερίετο πόν. ξύλινον, ἀπὸ τῆς 15^{ης} αἰ.*
ἦτο, ἢ τὴν ὑπόδυν τοῦ χερσίου
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμιοιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἰὸ δέει κανὼς κόρτου ἐχέου

ἰε' χόρτα ἀρενικὰ, καὶ πελάτεα. στριβοδία
ἢ καὶ τὸ ἐν φτέρην. ἐχρησιγοποιεῖτο
δέω ἐργασίον καὶ διυρδνι. διυρδνι

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετέφεροντο καὶ δεμάτια πρὸς ἀλωνιστὸν
εἰς τὸ πλεονέστερον ἄλωνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρο, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Ὁ χωρὸς

ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνιστὸν δεμάτια
καλεῖται ἄλωνιστὸς τόπος. Τοποθετοῦνται εἰς σωρόν
καὶ ἐπὶ αὐτῷ πρὸς τὸ μέγα διάνα καὶ ἐρέχοντα

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; Ἐπῆρχεν ἀνέκαθεν
ἄλωνι διὰ τὸν ἀλωνιστὸν τῶν δημητριακῶν
Ὁ χωριστὸς τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ ἄχυρα ἐγένετο
εἰς τὸ ἄλωνι.

- 4) Ποῦ κάτεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Τὸ ἄλωνι κατεσκευάζετο ἔξω τοῦ
χωρίου ἐν μέσῳ καὶ ἐχρηστέετο μόνοι καὶ
ἄλλοι. Μέρος ἀερχί δι. μ. ο.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν.
γίνεσθαι, ἢ το σιλοῦν ἀποκρίνεται.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεῖται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Τὸ ἀλώνισμα ἀρχεῖται ἀπὸ 1^{ης} Ἀρχεῖται καὶ λήγει ἐν 3^ῳ ἔτει τοῦ ἔτους -

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὸ ἀλώνι ἐκ χωματάλων καὶ δάπεδον ἐκ χώματος.
Προετοιμασθέν με βοδινὴ κοιλία.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Ἐπιβουλεύεται πρὸ τοῦ ἀλωνιῆσαι.

Γίνεται ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος.
Μὲν τετεχνώθη ἀρχίζει δὲ ἀλωνισεῖσθαι.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ὅχι, ὅπως ἐν Κυριακῇ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

Ἀλλὰ τόσῳ καὶ δὲν ἐκρηγνιμοποιεῖται. Ἐξοφί.
 κονίω. ἐφ' ἁδ' ἀνι. τῷ δ' ἐφ' α. κα. δ' οὐκ α. δ' οὐκ α.
 πιδ. ἐκέρπει α. ἤθεον ἀναμοτεφμένα δ' ἄνθ.
 τῇ φαίνεται οὐδ' αὖς ἡ' αὐτοφίς -

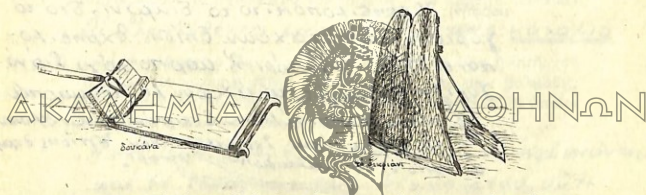
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχού τοποθετείται προς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
φαινοῦ ἐνλίνο στυλῶς, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Τοῦ-
τῳ κίε/α τῶν εἰσάχ. ὄντων ἐχέμεν τὸ εἶδος ἀραιοῦ το
ποιήσεως λατῶν, ὕψων καὶ ἡλιδίων. Ἀντί τοῦ-
λου ἡ τοῦ ἀνδρῶπος γῦρός, ὃ ὁποῖός ἐφαίετο εἰς
μὴν διερῶν τοῦ σχοινίου καὶ τὰ ζῶα.
.. ἐφ' ἐρμον καὶ γῦρες. Ἀντὶς ἐπὶ ἐλαιο καὶ τῶν

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Τὰ βόδια γέονται
κὲν γελάει καὶ θυγὸς. Τὰ ἄλλα κὲν λαιμαργέ.
Ὁ θυγὸς εἶναι ὁ τοῦ βελίδος ἑ. καὶ ἡ λαιμαργία
... τοῦ βελίδος ...*

- γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκάνη, δικριάνη, βολώσουρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ἐχρησιμοποίητο δὲ τὸν ἄλωνα καὶ τὸν μηχανισμόν ἄλωνιστικὸν ἐν τῇ ἐκείνῃ, ἢ δουλκάνι. Ἀπὸ τοῦ κατωτέρου ἀνέστη. Ἐπὶ δὲ τοῦ καὶ τοῦ ἀνωτέρου
ἡς εἶχε εἰδίνας μοφτερεὶς πέτρες ἢ ταχαίρια. Ἀνέστη
ῥα κ. λ. κ. εἶχε καὶ ποῖα κινεῖ. ῥα κ. ῥα κ. ἐκ τοῦ ἐκ τοῦ οὐδοῦ
κέρους. Τὸ ἴδιον ἡς ἦτο ἡ δουλκάνη καὶ τὸ πλάτος ἡς, ἔκτο
ῶν μὲν οἰσομένη ὅτι ὅτι δὲ 0,80 μέτρον. Κατεσκευά
ῆτο ἀπὸ τοῦ ἴδιου ἀπὸ ῥα κ. πένης ἢ ἀπὸ πλάτου.
Μὲ τὴν δουλκάνη ἡλωνίζοντο ὅλα τὰ δημητριακὰ καὶ
τὰ ὄσπρια.*

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ὁ. Ἰ. Ἀλ. κ. ι. -

Ὁ. Ἰ. Ἀλ. κ. ι. - ἀρχίζει τὴν 10^{ην} πρωτὴν ὥραν καὶ...
διακόπτεται τὴν 8^{ην} πρὸ ἡλίου, διὰ τὸ...
ἐπὶ καλῶς... τὴν ἐπαύριον... ἑξῆς...
τὴν 1^{ην} ἡμέραν... ..

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ἐκρηδαίνοποιεῖτο τὸ δικράνι, διὰ τὸ

γύρω εἰς τὰν ἐπὶ τῶν... ἐκρηδαίνο...
ποιεῖτο τὸ δικράνι ἢ μαρτο δόχι διὰ τὸ
ἔκρηδαίνο... ἔκρηδαίνο...
τὸ δικράνι... ἔκρηδαίνο...
τὸ δικράνι... ἔκρηδαίνο...
τὸ δικράνι... ἔκρηδαίνο...

δουκράνι ἢ δικάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; . . . Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ

ὁ γεωργὸς εἰς τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ
ἄλώνι, ρίπτει τὰς ἀκόπας... ..

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδὴν...
... καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων...
... εἰς τὴν...
... 150 f. ἔως 2 f.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς στρώματος ἐτάχυνε ἐκ τῆς τ. 95. ἀλωνιῶ. 2. εἴχεται 6. τρώβικαν. ἀλωνιοῦ. ἢ ρίζικαν. ἀλωνιοῦ. Καθημερινῶς ἤλωνίζοντο μὲν στρώεις σίτου, ἢ κριθῆς κ. λ. π.

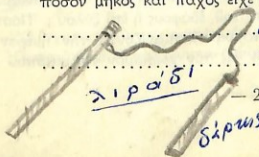
- 16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθοῦν διὰ τὸ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
Οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες λέγονται καλαρίοι

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπηνδες, καλούμενοι ἀλωναρεῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἀπὸρχετο παλαιότερον. Ἐὰν χρῆσιν τὰ λ. ροῖδι. Ἐπὶ
ἀπὸρχετο ἀπὸ ἐνὸς ἑξῆς. Ἐπὶ δὲ τὸ ἐνὸς ἦτο ἀπὸ τῶν
καὶ τὸ ἄλλον ἀπὸ τῶν

- 19) Ὁ κόπας οὗτος πῶς ἐλέγετο; ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο·
 πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; Ἐλεγετο πράδι
 καὶ εἶχε πᾶχος ὅσον τὸν βραχίονα
 ἦτο ἐκφυρμένο καὶ τὸ ἄκρον
πράδι — 23 — ἐν ἑνὶ ἐλέγετο δάρτης.

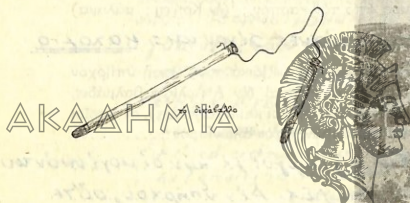
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.). Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι. Ἐκ τῆς χρῆσεως τοῦ λιπαροῦ ἐγένετο διὸ τὴν δίωκτον, φαινήν καὶ φιδόλην.

κοπάνος στρογγυλός

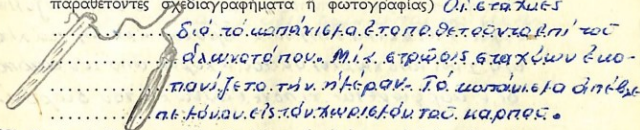
ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; ... Ἐγένετο τὰ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐκ τῶν ἀλώνων ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Οἱ ἐτάχτες*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Κατὰ τὰ ἀλώνικτα δίστιχα τῶν γυναικῶν, ὡς ἐπὶ ἐκείνῃ καὶ διὰ τῶν κοπάνων, ἐτραγουδοῦντο. Κατὰ τὰ κοπάνικα δίστιχα ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας.*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο αὐλωνιστικὴ μηχανὴ εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Ἐγένετο τοῖς ἀλώνικτα μηχανήματα ἐκ τῶν τοπικῶν, διαπράττειν κοπάνισμα ἐκ τῶν 1954.*

Τὴν ἐπρομηθεύθη ὁ κοπῆς ἀνταρστήριος μεταμοχλεύς.
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀλώνικτα ἐτάχτες, αὐτοὶ καὶ ἐκείνοι διὰ τὸ λίχνισμα λέγονται λειῶμα. Αὐτὰ κομῶνται διὰ τὸ λίχνισμα. ἢ τὸ δικιργιάνι καὶ μετὰ τὸ λειῶμα λεικνιάνι ἢ κομπολόγιον.*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐξίμῳ τοῦτο. *Ὁ δεικνύων τὸν σωρόν
ἐκ τῆς χειρὸς ἐκείνης. Πρῶτος ἀρχίει. τὸ λίχν
ἐκ. πρὸς ἀποχωρίσει. τοῦ ἀχέρου ἀπὸ τῶν καρπῶν
δὲν κορφώνεται. τί ποτε ἐπὶ τῶν ἐκείνων.*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Τὸ λίχνι ἐκείνου ἀνέ-*

*μιετα) γίνεται ἐκ τῶν λίχνι καὶ τῶν
καρποχόγι καὶ ἐκ τῶν φτυάρι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
*λίχνος. ὁ ἀνδρῶν καὶ ὁ γυναικῶν καὶ δὲν ἐπὶ
ἐκ. ἐκείνου. ἐπὶ ἀμοιβῇ. λίχνος ἐκείνου.*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
*Τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνι
ἐκ. παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ λέγονται κόντυλα.
Μὲ τὸ λίχνισμα ἐκείνου καρπὸς ἐκείνου σωρόν ἐκ. δὲ
ἀχέρον παίρνει πορὰ πέρα ἐκείνου σωρόν.
ἐκείνου. ὁ ἀποχωρίσει. τοῦ ἐκείνου γίνεται τὰ
χονδρὰ μετὰ τῶν ἐκείνων.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἄνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

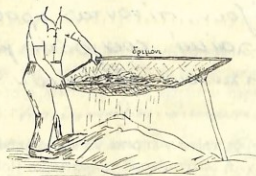
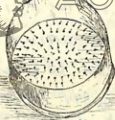
... *ἀν. γίνεταί· φεύγει· ἐξήκ. ἀποκαρπύειν...*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Ἡ διαλογή*
τοῦ κειραῖος ἀπὸ τοῦ μετὰ τοῦ ποροστέκοντος χονδρ. τεμάχια
τῶν σταχύων γίνεταί· βί. τοῦ δριμόνι· ἢ τὸ δερμόνι
κ.ἄ. γίνεταί·

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀποκαρπυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρον· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

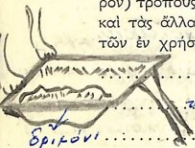
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Οἱ ἐν χρήσει τρόποι χωρισμοῦ
τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ
δριμόνι τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας

1) Αἰσ. τοῦ δριμόνι καὶ 2) Αἰσ. τοῦ
δριμάκι καὶ δριμάκι καὶ δριμόνι.

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Ὃταν ἐτοιμασθῇ ὁ καρπός.

Ὁ καρπὸς τίθεται εἰς σωρόν. Μαζεύεται ἐπὶ τοῦ φτυαρίου.
Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός (†). Ἐμπηγνύ-
εται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ λιχνι-
κήρι καὶ τὸ φτυάρι, διὰ τὴν προφυλακτικὴν ἀντι-
σπολαυτὴν προεκκύνησιν καὶ ἀσπασμὸν τοῦ σωροῦ ὑπὸ
τοῦ γεωργοῦ.

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα πρότου νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. Ὃταν ἔχουν λευὰ λη. βροδεῖς...

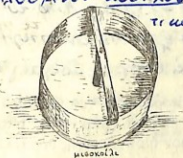
διασκευάζουν, τίθουν τὰς κρεβὶ καὶ παρὰ τοῖς
τοπικὰ λαϊκὰ τραγοῖς διαγύρω τὰ σωρό
ἔτσι βυθίζονται καὶ τὰς τὰς.....

- γ' 1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εις ὁκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *κατὰ θέτο ελ*

ἡ δὲ ἀντιφύλαξις τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἐκείνου
ἡρχετο δὲ δευκατηετηῆς ἀπὸ ἀλάτνης.

καὶ καταρῶν. ἡ ἐν ἐξέλιξι. δοκῶν.
καλούμενον κοῦτρω. ἡ τοῦ ἡγευῶτος
τιμωτῶτος τοῦ ἐπιδιῶντος

μεσοκρίλε

ΚΟΥΤΛΟΣ

κόντε λο

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

Θ) ΤΟ ΩΛΩΝΙΑΤΙΚΟ ΚΑΠ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . *κα.τε. βαλ. το. εἰς. εἶδος. εἰ. το.*

Διχώνι. Ι. Κούτσος. Διο' εφ' ποταμιάτιμο.

Ο κοστος αλζας ηρω κρητι κω ητος 10 ομοδαν.

μαλ. εὐεχίτα του ἡτο. τὸ ἀντικρίω. Ἰεροχρηστέον

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) *Ἀπεθηκεύετο ὁ καρπὸς ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ*

κὰς συνθείας) Ἀπεδικνύετο δ' αὐτοῖς τὸν ἑαυτοῦ αἶμα
ἀποθύμης κατασκευάσας ἐνα θυλάκιον (ἀκτὸρικόν) ἐν τῷ ὑποσώμῳ

Αἰ. τὰν ἐκπύρον τὸν ἰσχυρὸν δι' ὁτιότητος...

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; ΤΟ ΚΥΡΑΝ. ΛΠΕΘΑΜΕΙΣΤΟ ΕΙΣ ΤΙΣ ΚΥ
ΡΩΝΕΣ, ΕΦΩ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΙ. ΠΑΡΑ. ΤΟ. ΣΑΛΩΝ.....

- 5). Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεταί) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου γίνεται ἐν τῷ ἐξῆς. Ἄρα. τὸ δευτέρον
παρ. ἔκταν ἐλλεινιστικόν, τραβοῦν τὰ πρὸ ἀνεπιτυχθέντα στάχυς
τὰ ὁποῖα χερσὶ τοῦ ἄρουρου διὰ σπόρου, ἀντὶ τῆς ἐξῆς
καθαροσπορί

- 6) Μήπως οἷον γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται πλέγμα ἐκ σταχύων
πρὸ σπορίου λέγεται σταχὺς, ἀλλ' ἡ ἀναρτία ἐν τῶν τοίχων
ἐν ὠκυπέτῳ

Πώς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. Ἡ πλεκτή ἀναρτᾶται
καὶ σταχὺς. ἔχει οὐκ ὀλίγον ῥομφαίον καὶ χυλὸν ἐκ τῆς ἄνθηρας
τῆς ἐν τῶν τοίχων, διότι ἀντὶ τούτου τὴν κατὰ παρανομίαν
φυλάσσει δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων —
Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὸ ἐξῆς ρος. τῆς. 23^{ης} Ἰουνίου λαμβάνει
χώραν κατ' ἔθιμον ἐν τῶν πόρων τοῦ. 2^{ου} καὶ φωτιᾶς
ἐν τῷ ὑπαίθρον (δρόμους, αὐλὰς, πλατείας κωριῶν)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Τὸ ἐξῆς ρος
τῆς. 23^{ης} Ἰουνίου κατὰ τὸ ἡλιοβασιλεῖν, ἐν
τῶν δρόμους, τῶν αὐλῶν καὶ ἐν τῶν πλατείων
τοῦ κυρίου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Βασίλειον βωχεῖα ἀναγρόμενα
εἰς τὴν σφαῖραν, τὸν δεξιὸν καὶ τὸν ἑξω-
νιστὸν τῶν διητηριακῶν ὡς καὶ εἰς τὰ ἐν
χρήσει ἐργασίᾳ κατὰ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν,
καὶ τὰ συνδεδεμένα πρὸς αὐτὰς ἐδίχα.
τοῦ Παλαιολογίου Χελιδίνης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΝ - ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Εὑρίσκεται διοικητικῶς εἰς τὸν Νοτὸν Χαλκιδικῆς (ἑποχὴ Ἡρναίος), ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν δὲ νύκτον Κοινότη-
τα Παλαιόχωριον καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 450 οἰκο-
γενείας, ἐν τοπίας.

Εἶναι τόπος θαυμάσιος καὶ ὑπερόχους φυσιῶν
κοιλλωνὰς καὶ μαγευτικὰ τοπία, ὡς τοῦ Ἁγίου Ἰω-
αννοῦ, καὶ τὸ δέναντον ὀρεινὴ γίον καὶ τὸ τοπίον
τῶν ἡρίων Ἡκαργίων, ὅπου εἶναι καὶ τὸ νεκρο-
ταφεῖον τοῦ χωρίου.

Τὸ χωρίον εἶναι κατάφυτον ἐν πολλὰν δένδρων
(πεύκο-βελανιδιάς-κυμαρίδες κ.λπ.) καὶ θαμνοειδῶν,
περὺ φάροντα εὐδὸν τετρασπρέπεις κατοικασί-
νου λαοῦ.

Εἶναι τόπος κατ' ἐξοχὴν γεωργικῶς. Παλαιότε-
ρον ὑπάρχον ἀνεκταί περιοχαὶ ποὺ προωρίζοντο
καὶ διὰ τὴν ἐοικὴν τῶν ποικύων. Εἰς αὐτὰς ἦσαν·
1) τὰ χειμαδιὰ πρὸς τὸ Κεφαλάρι καὶ 2) οἱ δασικῆς
περιοχῆς, οἱ ἐξριεώμετες γύρω τοῦ χωρίου.

Αἱ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ ποὺ προωρίζοντο διὰ τὴν
ἐποχὴν ἦσαν· 1) οἱ ἀγραδάδες. 2) ὁ κώλπος (ἀπὸ τὸν
προγόντων Ἡλίου καὶ Ἡρναίας ἕως τοῦ Ντωίνια τ'
ἀμπέλιο. 3) τὸ ἀμπέλιο τοῦ Ντωίνια. 4) τὸ Ἑβραϊτικόν

Τά χωρία, 5) Τά ἑαρχάδια 6) Τά ὑψιμένα δένδρα
7) Τά Παράδια - 8) Τά ξυρέματα 9) Τό Νέκρου8
10) Ἡ χονδρή ράχι. 11) Ἡ Μομοθίνα. 12) Ἡ Πλοταριά
καί 13) Τά Πασιόμπεχα.

Ἔεται ἀνηγωνώς ἰδιουκτηταί α) εἰς τοὺς χωρικῶς
β) μερικῶς εἰς τὴν κοινότητα καὶ γ) εἰς τὸν
Ἄγιον Ἀθανασίου ἀνημὲν (τὴν μνημονίαν τῆς Ἁγίας Παύρας -
Μεγάλα κτήματα τειρλικούχων, μοναστηρίων
καὶ δὲν δυνάμενοι, πρὸ τοῦ 1920, ἀλλὰ δὲν ὑπάρ-
χουν καὶ ἄλλοι).

Τά κτήματα αὐτῶν διαχειρίζονται καὶ καλλιεργοῦνται
ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς χωρικοὺς, ἀλλοποιοὶ δια-
δοῦνται καὶ ἀπὸ ἄλλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν
(μνηστῶν, παιδιῶν, γιανῶν, πατρῶν κ.λπ.).

Πρὸ τοῦ καλλιεργεῖν τὰ χωρία ἀλιπαίνονται.
Παλαιότερον, πρὸ τοῦ 1925, ἀλιπαίνοντο ἐξω-
μὲν κότερον (βοῶν καὶ αἶμα προβάτων).

Ἐκ τῆς 1925 καὶ ἐντεῦθεν ἀλιπαίνονται διό-
τῶν χωρικῶν ἀλιπαριῶν.

Ἡ καλλιέργεια τῶν χωραφίων πρὸ τοῦ 1932
ἔγινετο διὰ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου.

Ἀπὸ τῶν κατεσκευάσθη ἀπὸ τοῦ:- 1) Γρηγόριον Καρ-
χιδάκη 2) Ἡδονάσιον Τσιούνη 3) Βασιλείου Κα-
τερίδου 4) Ἡρόδοτον Τραπεζονασίου καὶ 5) Δημήτρη.

Σύμβολον.

Το σύμβολον άροτρου άποτελείτο από τά έξής
έξαρτήματα: 1) Άλετρόχειρ 2) Όμιδρος 3) Ψαθά-
ρι καί 4) Ξυλόφιν.

Τό ύνί του ήτο μιάς κορράς, διά τήν άροτρία
βιν άγων των εδάων των χωραφιών.

Η επόδη του άροτρου πώτος ήτο κατασκευασμένη
έν διδήρου καί τό εκάτομης ήτο σόν τό τοξοχειρίου.

Διό των κατασκευών καί επιδιόρθωσιν του
ξύλινου άροτρου έχρησιμοποιούντο τό έξής εργαλεία:

1) Ήκισπάρνι, 2) Πριόνι, 3) Άρβένι καί 4) Ξυλόφιν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Από τήν έφαρμογή των εργαλείων από τό χωράφι.

Άπό τού 1932 χρησιμοποείται τό ειδικόν άροτρον.

Έως είς όλο τό υψόμετο άχρησιμοποείται τό μόνον
φτερον ειδικόν άροτρον. Η προμήθεια τούτου

άγινετο από τήν Θεσνίκην, από τήν Έταιρίαν Γυλαβάκη.

Άποτελείτο από τά έξής έξαρτήματα: 1) Άλετρόχειρ

2) Καλδέα τ' αλετρίου ή όμιδρος καί 3) Ψαθάρι.

Άπό τό έτος 1952 είναι έν χρήσει τό τραντέρ.

Άπό " " 1958 " " " ή μηχανή άριστο

Άπό " " 1958 " " " ή μηχανή άείματος δέσμων

και από " " 1954 " " " ή μηχανή άλωνιστο

Α' ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙΣΠΟΡΑ

— Διό τού άργώσιν τό χωράφισ των έχρησιμοποείαν

παλαιότερον τὰ ἐφ' ἧς γῶαί 1) βόας. 2) ἵππους 3)
ἡλίονους. Ἐκρηβιτοποιοῦντο δὲ διὰ τὸ ὄρμηται·
α) δύο βόδια. β) 1 ἄλογο καὶ γ) 2 ἄλογο.

- Διὰ τὸ γεωγραφικὸν τὴν 2 γῶα ἦτο ἀναγκασιότατον.
Διὰ τὸ γεωγραφικὸν μ' ἓνα ἄλογο ἀρρησιτοποιεῖται
ἡ γαιταρχία. Τὸ ὄρμηται δι' ἐνὸς χρόνου γίνεται
εἰς τὸ χωρίον τὰς ἀπὸ τοῦ 1920.

- Παλαιότερον τὸ χωράφι τὸ ὄρμηται ὁ ἄνδρας,
ὁ γέγονε τῆς τοῦ χωραφίου, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν
γυναῖκα του καὶ παιδίον καὶ ἀπὸ τὸ παιδίον.
Κατὰ τὸ ὄρμηται ὁ γεωργὸς ἀναγκάσθηται τὰ γῶα
ἢ τὰ ἵππων, ἢ ἔχειν. Ὅταν τὸ ὄρμηται ἐγίνετο τὸ
δύμιον ἔρχοντο τὸ χωράφι ὄρμηται τὴν αὐτὴν
κατ' αὐτοὺς γραφίαν. Μετὰ διδύμων ἔρχοντο
τὸ χωράφι ὄρμηται περιφερειᾶς.

- Παλαιότερον καὶ ἑξῆς χρόνῳ, προσκίβοντο
να ὄρμηται τὸ χωράφι τὴν οἱ γεωργοὶ προβαί-
νουσι τὴν διάνοιξιν τῶν ἀγρῶν μὲ τὸν ἐνὶ αὐτῇ
τῶν καὶ βιδιά, μέχρι βόδους 0,15-0,25 μέτρα.

Διὰ τὴν ἐπορὰν τῶν δηλητηριασμῶν καὶ διὰ τὸ
φύετα τῶν υγιεινῶν ἐγίνοντο καὶ μένοντα.
3 ὄρμηται. Ἐνα τὸν χειμῶνα. Ἐνα ἄρχας ἀ-
νοίξεως καὶ ἕνα, ὅταν πρόκειται τὰ γίγνηται
ἐπορὰ. Τὸ πρῶτον γέμεται εἰς τοῦτο.

ἡ ἴρις καὶ τὰ πατάκια τέσσαρα χωράφι καὶ
ἡ τὴν περὶ τὴν τὴν τὴν. Ἡ ἐργασία
αὕτη γίνεται ἀπὸ τὴν γυναῖκες. Ὅταν φυτρώσῃ
ἡ πατάκα βλαστῇ καὶ τὰ τσάπια ἀπὸ τὴν
γυναῖκες καὶ ἀπὸ τὰ ἀσπίδια. Γίνονται δύο
βλαστάρια. Τὸ πρῶτον ἀνδρίσιο λέγεται
τσαπάρια καὶ τὸ δεύτερον ντράφια.

Μέχρι τὸν Σεπτέμβριον ἡ πατάκα ἀρίσκειται
εἰς τὴν γῆν. Ἐπὶ τὸν Σεπτέμβριον καὶ ὑπερβα
ἀριθύνει, ὅπου γίνεται καὶ ἡ ἐξαγωγή της -
ἡ ἐξαγωγή γίνεται καὶ τὴν σκοπὴν καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πρὸ τοῦ 1920, ἡ ἀνακρίσις τῆς πατάκας ἐγένετο
ὡς εἴς: ἔφυττοντο εἰς ἀσπίδια. Ἐξέτερον φυτεύοντα
οἱ πατάτες κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ.

Παλαιότερον ἐδερρίζοντο καὶ δικητρισι καὶ δρεπάνι ὅσο
κωτό, ἀπὸ καὶ δρεπάνι καὶ ὑψη. Ἐξέτερον ὁ ἀρι-
στός γίνεται καὶ τυχανὲς δερριεῖται.

Ἐξ ἀνὰ καλὰ ὅπως χωράφια, ὅπου οὐκ ἔστι δυνατόν
πάντες οἱ δερριεῖται τυχανὲς ὁ δερριεῖται γίνεται
ὅπως καὶ παλαιότερον.

Ἡ ἀπὸ τὸς δρεπανιοῦ ἡ τοῦ ἀσπίδι καὶ ὁ δρεπανιῶν.
Ἡ κωτολογία τὸς δρεπανιοῦ ἡ τοῦ ἀσπίδι καὶ ὁ

επιλεγτός ζωοειδηρούς καὶ ἐλέγχο δρεπανιῶς.
Τὰ δρεπάνια καὶ τὰ ἄλλα θειρετικὰ ἐργαλεῖα
κατεσκευάζοντο ἀπὸ τοὺς Χαλκιδᾶς.

Θειρετικῶν διητηριῶν.

Ὁ σῆτος καὶ ἡ ἐρῆκη ἰδερίζοντο μὲ τὸ δρεπάνι
εἰς ὕψος 0,80-1,10 μ. ἀπὸ τοῦ εὐρέους. Ἡ κυρτοὴ
εἰς ὕψος 0,60-0,80 μ. καὶ ἡ εἰμαλὶς εἰς ὕψος 0,90-1,20 μ.

Μετά τὸν θειρετικὸν ἔπιναν καὶ εἰναιον ἐς τὸ χωράφι
τοῦ κῆτον ρίπαν ἐπὶ τοὺς πόδας ἐλέγοντο καὶ ζέγονται
μαλακία. Τοὺς θειρετικοὺς ἀπολογουτοὺς ἄλλο πρὸς
βωτῆρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, τὰ ὅποια παρέχον-
το ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τὸ χεῖρ βολὰ καὶ τὰ ταυτοποιοῦν
ἐπὶ τὸν σῆτος. Ἐπὶ τὸν εὐδαίμονα δεκάτια, καὶ
τὰ ὅποια ταυτοποιοῦντο ἐπὶ τὸν σῆτος.

Τὸ δεῖκτον τῶν σταχείων.

Μετά τὸν θειρετικὸν καὶ ὕστερα ἀπὸ 4-5 ὥρας ἐπὶ
τοῦ ὕδατος ποίησις, διότι οἱ σταχείες ἔπρεπε καὶ
μὲν εἰς τὸν ἥλιον διὰ τὸ ἡλιωθῆναι.

Τοὺς σταχείας ἔδιναν οἱ ἄνδρες. Τοὺς πετέγερους
καὶ τοὺς πατέδους ἐπὶ ἀμαλίας αἰμαλίας καὶ
τὰ παίδας. Ἐδόνοντο μὲν τὰ χεῖρα, ἀπὸ τῶν ἰδίων
μαλακία. Τὰ δεκάτια καὶ τὸ δεῖκτον ἀφύοντο
εἰς τὴν ἰδίαν δέειν καὶ εἰς σταχείας ἐπὶ τὸν
ἐπὶ τὸν σῆτος, ὅπου ἔπρεπε καὶ ἀφύοντο.

μῆτερά τετεφάρουντο κ' ἴψα ἢ κ' ἄλλο κέρον εἰς
ἐριφίκαν τέρας τοῦ χωραφίου. ἔπειθ' εὐκταίν
τρώνοντο πρὸς ὀσωνιδίων.

Οἱ Θερισταί

Παλαιότερον ἐθέριζον ὄνυδες καὶ μναῖνις.
Κατὰ τῶν θεριστῶν οἱ ἄνδρες καὶ αἰμναῖνις ἔβαρον
τὰ ποχαιόρια, εἰς τὰς χεῖρας τιν. Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας, τὴν πρώτην ἡμέραν
ἔβαρον εἰς τὴν τέχνη τοῦ σκότος τιν γυνάρι διὰ
νοῖ ἢ τὴν ἢ κέρον τιν. Δὲν ἔδιδαν, ἀλλὰ
καὶ δὲν δίδουν καὶ ἔφερον τιροβοχὴ ὡς πρὸς
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας ἢ τὰς χεῖρας, καὶ ἔπειθ'
πρέπει ν' ἀρχίσῃ ὁ θεριστὴς. Πόνησι τιν
κυριακῶν δὲν ἐθέριζον.

Κατὰ τῶν θεριστῶν τραγουδοῦσαν καὶ ὁχητικὰ
τραγουδία. "Ενε ἀπ' αὐτῶν εἶναι τὸ ἔργον:

Καλῶς τὸς ἦλθε ἡ Ἄνοιξις, καλῶς τὸ καλομαῖρι
καλῶς τὸς ἦλθε ὁ θεριστὴς καὶ τὰ πονηρὰ λαλοῦντι.
Ἰστῆς καὶ κ' ἀσπῆς, τὸ πῶς λαλοῦσες πρῶτα
καὶ τὴ γαλῆς παράνομα παράπονά στον μόρον.
Τί νοῖ λαλῆσω, νὰ εἰς πῶ, νὰ εἰς παρηγορήσω.
Πικρὴ τὸς ἦλθε ἡ Ἄνοιξις, πικρὸ τὸ καλομαῖρι.
Πικρὸ χεῖρερι ἔφερον, εὐὼν πόρετο νὰ πᾶτε
Νὰ πᾶτε νὰ πολεμήσωτε, γιὰ τὴν γυναικὰ Πατρίδα.

- Κατά την τελευταία ημέραν τος θεριεύς, προτωῦ
τελειώσαν, ἔφηναν ἐπὶ πρὸ βορῆς μέρος τοῦ χω-
ραφίου ἓνα μικρὸ κομμάτι ὁδούριον, ἀνὰ λοχὸν κί-
τὰ δὲ διάτιστα παύσασθαι. Τοῖς ἐδούριον ἐπὶ
χὺς, τοῖς πρὸ γομφίους τοῖς ἐλάκειον φάθα, τὴν
ὁδοὺν τοποθετοῦσαν ἐπὶ τοῖς τοίχοις ἐκ κορυφῆς.
Συμφορὴ τοῦ βανού.

Παλαιότερον ἐκνηθίχεται ἡ διανομή τῶν γῆων
κατὰ τὴν χειρὸν κίττα βανόν. Εἶχον ἀγροτεία
τὰ ὁποῖα ἐκδειχνομένην ἀπὸ τοῦ. ἔφηναν τὰ θερι-
εῖνα ἐπὶ τῇ βίβλῃ, ἐπὶ 2-3 ἡμέρας, διὰ τὰ ἐκτελεῖν
κατὰ τὴν ἐκδοκίαν δεικνύοντες τὴν ἐκδοκίαν ἐπὶ τοῖς
ἀποδοκίαις. Ὁ θεριεύς τος βανού ἐκτελεῖται ἀπὸ τὴν
15^{ην} Ἰουνίου καὶ ὕστερον. Τὸ δὲ εἶδος τος βανού
ἐκτελεῖται ἐκ ἀρρενικῆς χορτῆς, τὰ ἀρρενικὰ ἐκτελεῖται
ἢ καὶ ἐκ φτέρων. Ὅς ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται
τὸ διὰ τὴν. Ἐπὶ τὴν παλαιότερον ἐκτελεῖται καὶ
ρόβη, τὴν ὁποῖαν ἐκτελεῖται ἐκ τῶν χερῶν.

Ἐκτελεῖται ἡ διανομή τῶν γῆων κατὰ τὴν χειρὸν
κίττα ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται
ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται
Γ' ΑΠΟΝΙΕΜΟΣ

Τὸ πρὸς ἀγωνιστὸν δεικνύοντες ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται
ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται

Ὁ χώρος ὅπου ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται ἐκτελεῖται

καὶ πρὸς ἀλωναίον διατάττει ἐλθεῖν καὶ λήγει
καὶ ἐντέρον ἀλωναίος ἡ τοπαρχία τῶν δεσπο-
τῶν ἐγένετο εἰς ἑαυτὸν καὶ τὰ σταχῶα πρὸς τὰ ἔξω
διὰ τὸ ἐκ βρέχωνται.

Διὰ τὸν ἀλωναίον τῶν δηλητριάων δηήρχεν
ἀνέκαθεν ἄλωνα. ἔδω ἐγένετο ὁ χωρικός τὸ
καρπὸς ἀπὸ τὰ ἄχυρα.

Τὸ ἄλωνα κατεσκευάσθητο ἔξω τοῦ χωρίου εἰς
ἑρὸς ποῦ ἐκρείασθητο ἰόντιος ἀέρα. Τὸ ἑρὸς
αὐτὸ ὀνομάζεται ἀεραδικο

Τὸ ἄλωνα ἢ τοιοῦτον ἀνέστην ἐκ τῶν ἰωνοποιῶν
ἢ τοιοῦτον ἀνέστην ἐκ τῶν ἰωνοποιῶν
πατριῶν καὶ βοδινῆ κοπριάς.

Ἐπεσκευάσθητο πρὸ τοῦ ἀλωναίου, δι' ἐπαρχίας
τὸς δεσποῦν τὸν καὶ βοδινῆ κοπριάς. Ἐνδὲς καὶ τὸ
εἰρημικὸ ἤρχιζεν ὁ ἀλωναίος.

Ἡ προετοιμασία τοῦ ἀλωναίου καὶ ἡ ἐκτασία τοῦ
ἀλωναίου ἐγένετο ὅταν ἐτοιμάσθητο ὁ χωρικός.

Τὸ ἀλωναίον ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς 1^{ης} Ἀπριλίου
καὶ διήρκει ὅσον τὸν ἔχει ἄρτου.

Τὸ ἀλωναίον τῶν σταχῶων ἐγένετο διὰ τὴν χρη-
σιμοποίησιν τοῦ βοδινῆ, ἡρῶων καὶ ἡ μόνων. Ἡ ἀλωναί-
ος δὲν ἀναγκαζομένηται ἵνα αὐτὸς ἐκταθῇ
ἀνδρῶν, ὁ ὅστις ἐκταθῇ τὴν ἀλωναίον τοῦ χωρίου.

καὶ τὰ μῦα ἔχοντες κυρτοὶ, ὁ γωνιὸς ἐπίθετος.

Διὰ τὸν ἀγωνιστὸν ἐχρησιμοποιοῦτο ἀγωνιστικὸν
 κέρον, ἡ δουλοῦνα. ἦν κατεσκευασμένη ἀπὸ ξύ-
 λου καὶ ἐπὶ κατὰ μέρος τῆς ἔχεν ἐδιδιμες κοφτεροὺς
 πέτρης ἢ τοχοῖρια. Δὲν ἦτο ἴδιο, ἀλλὰ εἶχε κάποια
 ἐκφυρὰ ἀπὸ τοῦ ἐκπροσώπου κέρου τῆς.

Τὸ μήκος τῆς ἦτο 1,50 μέτρ καὶ τὸ πλάτος τῆς, ἐμπρο-
 σθεν μὲν 0,50 μέτρ, ὀπίσθεν δὲ 0,80 μέτρ.

Κατεσκευάζετο ἀπὸ τοῦς γάμου τοῦς γωνιῶν ἀπὸ
 ξύλου πεύκης ἢ ἀπὸ ξύλου πλατόνου.

Μέτῃ δουλοῦνα ἡγωνίζετο ἐπὶ τὸ δημαγωγικὰ καὶ εἰς τὴν
 ἀκαδημία. ἄρχιζεν τὴν 10^{ην} πρὸς τὴν ἑξῆς αἰῶνα
 διεκόπτετο τὴν δύναι τοῦ γάμου, διὰ τὸ ὅτι ἀναρχίζον τὴν
 ἄλλην ἑτέραν.

Διὰ τὸ γύρισμα τῶν σταχείων ἐχρησιμοποιοῦτο τὸ
διφρόνι. Ἐπίσης ἐχρησιμοποιοῦτο τὸ λιμνὴν ἢ
καρπελόχι, διὰ τὸ γυρίσθαι ὁ γωνιὸς τὸ ἔχοντος
 τὸν κορπὸν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγωνιστοῦ ἤρχετο ὁ γωνιὸς
 γύρω ἐν τὸ ἀγῶνι καὶ ἔρριπτεν ἐξ αὐτοῦ τοῦς ἀγῶνας
 στούχους.

Διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ πῶς τῶν μύων ἦτο
 ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀγωνοβόρα, ἡ ὁποία εἰς τὸ
δικέντρι. Τὸ μήκος τῆς ἦτο 1,50-2 μέτρα.

Ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνιέστου ἐνὸς ἐτησίως ἐτα-
χίων ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου εἶναι καὶ θύγειται.

ἐτρώετον ἀλωνίου ἢ ῥίζι του ἀλωνίου. Κάθε ἡμέρα
ἡλωνιζέτο εἰς ἐτρώεις εἴτου ἢ ὑπὸ θῆς.

Οἱ ἀλωνιεύοντες ἐταχύνετο καὶ ἐλάτουντο
κατακτά

Τὸν ἀλωνιέστον ἐποίησαν οἱ ἴδιοι ὁ γεωργὸς εἰς τὴν οἰ-
κογενεάν του καὶ εἰς ἴδιον τοῦτο. Δὲν ἐπὶ ἔρχον
τότε εἰδικοί ἀλωνιστοί, οἱ ὅποιοι ἐνελάτουνον
τὸν ἀλωνιέστον.

Σητερον ὁ ἀλωνιέστος γίνετο δι' ἀλωνιστικῆς μηχανῆς
διὰ τὸν χωριστὸν τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ ἐταχίου,
ἐχαιετο ποιεῖτο πολλαίτερον τὸ χιράδι ἢ τὸ
ἀπαιτεῖτο ἀπὸ δύο χιρά. Ἐξ ὧν τὸ ἓνα ἦτο ὁ
κεῖτρον καὶ τὸ ἕτερον ἡ κεῖτρον.

Τὸ χιράδι ἦτο ἐτρογγυλὸν ἐύλογον. Τὸ ἐμπεριέχον
εἶχε το δαρτίς. Ἡ χρησιμὴ τοῦ χιραδίου εἶχε το
διὰ τὴν εἰσάχην, φασκὴν καὶ φασόλια.

Τὸ κοπᾶν τοῦ τῶν ἐταχίων διὰ τοῦ χιραδίου
εἶχε το εἰς τὸ ἀλῆνι, ἔδονον ὑπὸ τῶν καλῶν τῆς
οἰκογενείας τοῦ γεωργοῦ.

Οἱ ἐταχύνετο διὰ τὸ κοπᾶν τοῦτο ποιεῖτο
ἐπὶ τοῦ ἀλωνιστοῦ. Κάθε ἡμέραν ἐκωσανίετο
εἰς ἐτρώεις ἐταχίων.

Τὸ κοπάδιον τῶν στοχύων ἀνέβλεπεν ἔξω· χαίρει δὲ τὸν
τοῦ καρποῦ.

Κατὰ τὸ κοπάδιον τῶν στοχύων δὲν ἔλχοντο
εἰδικὰ δίδεχα ἢ ἄρσενες διὰ τὸν θυτονισμὸν τοῦ
ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἀλάνισμα διὰ τῶν γένων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ
τοῦ κοπᾶντος, ἐτραγουδοῦντο τοπικὰ γαϊῶν τραγῶδια.
Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι:

- 1) Μὰ να μὲ κοίτω πάντρε ψῶς καὶ εἴ ἔστι πεσοῦς καὶ ἄλλος
ἔγω στοὺς κόμπους δὲν ἐστιάω, γὰρ τὸ νερό δὲν πίνω.

Ἐδῶ τρυφόνια δὲν ἀφαιρῶ καὶ κοῦμοι δὲν τὸ ἄνε.

Τὸ ἀπὲς καὶ τὰ ἀφρακίττα, εὐνὴν τὰ τραγικὰ τοποῖα.

Ἰμωθετε ἑεῖς οἱ ὄκαρρες, ἑεῖς οἱ μαυροκάτες.

Ὅποια ἔχει ἄνδρα στὴν ξενιτιά καὶ γινὸν μετὰ καρόβι
πέστας τὰς νὰ μὴ τοὺς καρτερῇ, νὰ μὴ τοὺς περιμένῃ.

Ξήντα καρόβια βούλιαξαν καὶ ξήντα δύο φρεμαῖδες.

Ἰετίγει ἡ θάλασσα κορκιὰ καὶ ἡ ἄλμος παλαιοῦς.

- 2) Διπλὴ νὰ πῶ κρὶ νερό ἀπὸ φαρμαρένια βρύει
αὐτὸ ἀπὸ ἀσπιδένιο φαστραπὴ καὶ ἀπὸ κοπέλα χεῖρι.
Οἱ φίλοι μου ἔχιναν ἔχθροι, τ' ἀδέλφια μου προσότεις
καὶ εἴ ἔρριξαν στὴν φυλακὴν, νὰ κἀτω βοήρεις.

Καὶ παραπῆσαν τὰ χαρτιά καὶ ἔμωσα 30 χρόνια.

Περνομαρὶ ἐγύτιυσα στὴν φυλακὴν εἴν πόρταν
καὶ περνομαρὶ ἔφαγα καὶ δευτεριά δὲν εἶδα.

Μόν' τιά χιορτά, τιά Κυριαώς, τιά πίσητη ηφίρα
βτό ποροθύρι κα' θυγα κα' ψιχοτρο του δοῦβο.

Βνιζοπούλα τ' ἄκουβε ἀπὸ ψηλὸ παλάτι
Τποιὸς εἶναι αὐτὸς πού τραγουδᾷ, ποίος εἶν' αὐτῆς
πού τό λέει.

Φέρτε τον νά τὸν ἰδῶ, νά τὸν κοροζυμρίσω.
Νά τοὺς χαρίσω τὴν ποικὴν, τὸν καταδικασμένον.

3) Ἀνέβηνα ἐπὶ τὸν Ὀλυμπο καὶ ἀχνάντεκα τριχύρω.

Τριχύρω - χύρω θάλασσα εἶν' ἄβυσσον τὰ τουρμάνια.

Νά πᾶω πῶω ντρέπομαι, νά πᾶω πρὸς φοβοῦμαι,
καὶ πάλιν πῶω χύρω, πῶω θανατοῦμαι.

Βρίσκω ἀγέλην κλέφτην, πολλα χορτοριόκτενα.

Βρίσκω τοῦ Μήτρου τὸ κορμί, κορμὶ χωρὶς κεφάλι.

Μαύρα πουλιά τὸ ἔτρωγον, ἀπὸ τὸ τρὼ γυρίσαν.

4) Στὸν ἥλιον ὄρθον ἔκανα

ποτέ ~~ν~~ τῇ τραγουδῆσω

τὰ τῶρα γιὰ τοὺς φίλους σου,

γιὰ τοὺς ἀγαπητένους,

θα πᾶω τραγοῦδια θλιβερά

καὶ παραπονέμένα.

Νά κἀνῶ τὰ βουνὰ νὰ κἀνῶ

τοὺς καὶ τῶρους νὰ σαυρέξουν

Νὰ κἀνῶ τὴν ἀγάπην σου

νὰ χύνη ταῦρα θάνατα

Β' λίνυα

Οἱ ἄλυνιες ἐστὶν αἱ, οἱ ἔτοιμα ἔχοντες διὰ τὸ
λίνυα ἐλόντες καὶ λύνονται πάλιν.

Τὸ λίνυα ἐλόντες διὰ τὸ λίνυα μετὰ τὸ διελόν
καὶ κατόπιν μετὰ τὸ λίνυα ἢ καρπολόγι.

Ὁ ἐκκαταγόμενος ἀπὸ τοῦ ἐστὶν αἱ εἰς τὸν ἐλόν
ἐπὶ τὴν αἱ. Πρὶν ἀρχίσθαι τὸ λίνυα πρὸς ἀποχω
ριστὸν τοῦ ἀχύρου ἀπὸ τὸν καρπὸν, δὲν ἐκάρων
τίποτε ἐπὶ τὴν αἱ εἰς τὸν ἐλόν.

Τὸ λίνυα (ἀνέμετα) ἐλόν μετὰ τὸ λίνυα
ἢ καρπολόγι καὶ μετὰ τὸ φτῶρι.

λίνυα ἢ τὸ ἀνέμετα καὶ ἐλόντες καὶ ἀπὸ τὸν ἐλόν
τὸν.

Τοῖς χονδρὰ τεμάχια τῶν ἐλόντων, τὰ ὅποια μετὰ
τὸ λίνυα παρέτενον μετὰ τοῦ καρποῦ ἐλόντες
μέτετα. Μετὰ τὸ λίνυα ὁ καρπὸς μετὰ ἔτενον
ἐπὶ τὸν ἐλόν, τὸ ἀχύρου δὲ ἐπαίρνεται ἀπὸ τὸν ἐλόν
καὶ ἐκκαταγόμενος ἐλόν ἀχύρου.

Ἡ ἀποκαταγόμενος τοῦ ἐλόντος ἐλόντες τοῦ ἐλόντος
μετὰ τὸ λίνυα.

Ἡ διαφορά τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὸ μετὰ τοῦ παρα
μύνατα χονδρὰ τεμάχια τῶν ἐλόντων ἐλόντες μετὰ
δριμένι ἢ μετὰ τὸ δριμένι κόβειν.

Οἱ ἐλόντες, παλαιότερον, τρόποι χωριστοῦ τῶν
ἐλόντων τῶν ἐλόντων ἀπὸ τὸ ἀχύρου καὶ τὸ

ἄλλας ὕλας ἤτων: 1) ὁ τρόπος χωριστοῦ διὰ τοῦ δριφτο
νίου καὶ 2) ὁ τρόπος χωριστοῦ διὰ τοῦ δερματινοῦ κορμίνου.
"Ὅταν ἐτοιμάζεται ὁ καρπός, ὡς ἀνωτέρω, ῥεχνητοῦται
εἰς βωρὸν. Ἐκταρτέτοτε τὸ φυτὸ καὶ ἐχαρῶδες το
ἐπὶ τοῦ βωροῦ σταυρὸς (+) ἔρηγνύετο κατὰ τὴν ἐξ
τὴν κορυφὴν τοῦ βωροῦ τὸ λειχνητὴρ καὶ ἔσ' ὑψόρριον,
διδόν' προφυλαχθεῖν.

Δὲν ἐγένετο προεὐνῆσι καὶ ἀεργαίος τοῦ βω-
ροῦ ἀπὸ τὸν χειρὸν.

Πρὶν μεταφέρειν τὸν καρπὸν εἰς τὴν ἀποθήκην,
ἔξιν εἶχον μετὰ τὴν ἐξοχὴν δόξουσαν πίνοντας
καρπὸν ἔπινον τὸν κόρμινον τρυφουδέντης λαοῦ το-
πιὰ τρυφουδία.

ἤνεως εἰς τὸ ἄλῳν, ὅπου ἀπῆρχεν συγκεντρωμένη
ὁ κορμὸς, κατεβάλλετο ἡ δεκάτη.

ἤρχετο ὁ δεκατιότης εἰς τὸ ἄλῳν καὶ ῥέον ἐξ ἑνὸς
δοχείου, τὸν κοῦτρον, μετροῦσε τὸν καρπὸν, ῥέ-
ουσαν τὸν ἐλεπτοῦ τὴν δεκάτην.

Ὁ κοῦτρος ἦτο δοχεῖον ξύλινον, χωρητικὸς περὶ
10 οὔκων.

Ἐπὶ αὐτοῦ κατεβάλλετο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλῳν
1 κοῦτρος, διὰ τὸ παπαδιότιμον.

Ἀφ' οὗ κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλῳν αἱ
πρὸς τοὺς οὐφείλται, ἔχινε τὴν ἀποθήκην τοῦ κορ-
μίνου.

Ἡ ἀποθήκη τοῦ πορφαῖ ἐγένετο ἐν ἀποθέματι ποῦ
ἦσαν κατασκευασμένοι ἐν ξύλῳ καὶ ἐλέγοντο ἀτράρις.
Τὰ ἀτράρια κατασκευάζοντο ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ
ἐχωρίζοντο μετὰ τῶν διαβανίδος.

Τὸ ἄχυρον ἀπυθμικίζετο εἰς τὴν ἀχυρῶντι, ποῦ ἦσαν
κατασκευασμένοι ἔκ τῶ χωρίου καὶ ἀπὸ ἐλαφάν.

Ἡ διαχωρὶς τοῦ ἐπόρου ἐγένετο ὡς εἶπεν: Ἐπὶ τοῖς
μάτια ποῦ ἦσαν δι' ἀλωνιστὸν, τραβῶσαν καὶ πρὸ ἀνω-
στῆνα στὰ χυα, καὶ οὕτως χρησιμοποιοῦσαν διὰ
ἐπόρου, ποῦ ἐλέγετο καυροπόρι.

Πρὸ τοῦ θειοῦ κατασκευάζετο πλέγμα ἐν
ἀκαδημία καὶ ἀθῆναι ἀντράρις ὡς καὶ τοῦ
χου βάν καρνίφα.

Ἡ σταχυὰ εἶχε στήλη τετραμένον καὶ ἐφ' ἧς
ἔκειτο ἀντράρις ἐν τῶ τοίχῳ, διὰ τὰ βάσιον οὐ πο-
ρφαῖ, τὴν κατὰ τὴν ἐσοδεία.

Δ' ΕΤΗΓΙΑΙ ΠΥΡΗΙ.

Κατὰ τὸ ἐπέρας τῆς 23^{ης} Ἰουνίου ἐγένετο μαίμνη-
ται ἐν τῷ θηατρῶν (δρόμοι, ἀλῆς, πλατεῖα τοῦ χωρίου)
τὸ ἄνακτα τῆς φαιῖας. Ἡ φαιῖα αὐτῇ δέχεται φαιῖς
Τὸ ἄνακτα ἐγένετο καὶ γίνεται τὸ ἡλιοβαδίζει.
Τὴν φαιῖαν αὐτὴν ἀνὰ πρὸν καὶ τὴν ὄνα λειν καὶ
παλαιότερον τὰ παιδιὰ τῆς σχολικῆς ἡλικίας.

Βάσαν οὐκ ἀφ' ἧς τὴν ἐτερόνι λεγόμενον ἔτι τῶν

Τὸ ἔνδοξον αὐτὰ ἔρχονται καὶ ἔρχονται ἐν ἰδίῳ.

Ἐπίσης φέρουν εἰς τὴν πόλιν τὴν φωνὴν ἀπὸ τῶν
Πύλων Ἰνδῶν,

διὰ τὰ ἀνάφουν τὴν φωτὶν ταχέως εὐνοῦ
ρεῖ ἀπὸ κορυφῆς, ὡς ἀνὰ διαφάνειαν ἀνδρῶν
ἀπὸ δαίμωνος,

Αὐτὰ τὰ θυμικὰ φέρουν εἰς τοὺς δρόμους, ἀλλὰ
καὶ τὴν πλατὺν τοῦ χωρίου καὶ κἀκεῖνοι περὶ
ἡμεῖς ἐκκαταστάμεν εὐρὺς γίνεται τὸ ἀκαταμάχητον
φωτὶς. Συνέως παύσονται ὅσοι.

Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι περὶ τὴν περιγύρουντες.

Ἐπειδὴ τὸ τραγῶδες.

Ἄν ἰδῶν τὸν πρόδρομον, ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ εἰς τὴν γῆν καὶ τὴν γῆν.

Ἐπεὶ φωτὶς αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἄλλοι
ἔστιν εἶναι καὶ, ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τῆς γῆς.

Ῥίχνοντα, τὸ ^{καὶ τὸν αὐτὸν} καὶ τὸν αὐτὸν καὶ τὸν αὐτὸν καὶ τὸν αὐτὸν.

πιστεύουν ὅτι ἐμφανίζονται ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ τῶν
ἄλλων.

Παλαιότερον, ἐκαστὸ δόγμα τὸ Πύλον, καὶ
τὸ Πύλον τὸ δόγμα αὐτὸ ἐποδοδεῖται ἐπὶ
τὸν χωρίον εἰς τὸν ποταμὸν εὐνοῦ, καὶ εὐνοῦ εὐνοῦ.

Ἐπειδὴ δὲν γίνεται τὸ ἔνδοξον αὐτὸ.

1) Ἐξεταζόμενος τόπος: Παλαιοχώριον
Ἐπαρχία: Ἀρναία. Νοτοῦ - Χαλκιδιῶν.

2) Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συ-
μπληρώσαντος: Κωνσταντῖνος Αἰ. Παπὰφορος.
 Διδάσκαλος.

Ἡ συλλογὴ αὐτῆς ἐγένετο ἀπὸ τῆς 5^{ης} Δεκεμβρίου
1969 - 9^{ης} Ἰανουαρίου 1970]

3) Αἱ πληροφορίες αὗται καταγράφηκαν ἀπὸ
 τὰ ἑξῆς πρόσωπα:

α) Γεώργιος Κλωντέρας, γεωργὸς ἡλικίας 80
 ἐτῶν. κραττικ. γνώσεις. Ἀπόφοιτος Δημοτικῆς
Σχολεῖου. τόπος καταγωγῆς Παλαιοχώριον - Χαλκιδ.

β) Ἀθανάσιος Σιώκος, γεωργὸς ἡλικίας 66
 ἐτῶν. κραττικαὶ γνώσεις. 2^{ας} ἡκτιμ. βαθμοῦ
τόπος καταγωγῆς Παλαιοχώριον - Χαλκιδ.